Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN VARAPRESIDENTIN MÄÄRÄYS

7 päivänä maaliskuuta 2013*

Muutoksenhaku — Väliaikainen oikeussuoja — Yrityskeskittymät — Euroopan sähkömarkkinat — EDF on hankkinut määräysvallan Segebel SA:han — Päätös, jolla todetaan yrityskeskittymä yhteismarkkinoille soveltuvaksi sillä edellytyksellä, että EDF noudattaa sitoumuksiaan — Komission kieltäytyminen pidentämästä EDF:lle sen tiettyjen sitoumusten noudattamiseksi asetettua määräaikaa — Käsitteet ”kiireellinen” ja ”vakava ja korjaamaton vahinko”

Asiassa C-551/12 P(R),

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 57 artiklan toisen kohdan nojalla 30.11.2012 tehdystä valituksesta,

Électricité de France SA (EDF), kotipaikka Pariisi (Ranska), edustajinaan abogado A. Creus Carreras ja abogado A. Valiente Martin,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään C. Giolito ja S. Noë,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN VARAPRESIDENTTI,

kuultuaan ensimmäistä julkisasiamiestä N. Jääskistä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Électricité de France SA (EDF) (jäljempänä EDF) vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen presidentin asiassa T-389/12 R, Électricité de France vastaan komissio, 11.10.2012 antaman määräyksen (jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla hän hylkäsi valittajan välitoimihakemuksen, joka liittyy 28.6.2012 tehtyyn komission päätökseen C(2012) 4617 final (jäljempänä riidanalainen päätös), jolla kieltäydyttiin pidentämästä määräaikaa, jossa valittajan oli noudatettava tiettyjä sitoumuksiaan, jotka mainitaan 12.11.2009 tehdyssä päätöksessä K(2009) 9059, jolla hyväksytään keskittymä, jossa Életricité de France hankkii yksinomaisen määräysvallan Segebel-yrityksen varallisuuteen (asia COMP/M.5549 – EDF/Segebel).

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

Asiaa koskevat oikeussäännöt, tosiseikat ja välitoimista päättävän tuomarin menettely

2 Asiaa koskevat oikeussäännöt ja tosiseikat on tiivistetty valituksenalaisen määräyksen 1–5 kohdassa seuraavasti:

> ”1 Euroopan yhteisöjen komissio salli 12.11.2009 tekemällään päätöksellä K(2009) 9059 yrityskeskittymien valvonnasta 20.1.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 [(EY:n sulautuma-asetus)] (EYVL L [24]), s. 1) 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 2 kohdan nojalla keskittymän, jossa kantaja [EDF] hankkii yksinomaisen määräysvallan belgialaisen Segebel-yrityksen varallisuuteen sillä edellytyksellä, että kantaja noudattaa kahta sitoumusta, joita se oli ehdottanut komissiolle poistaakseen epäilyt keskittymän soveltumisesta yhteismarkkinoille (asia COMP/M.5549 – EDF/Segebel).
>
> 2 Kantaja täytti ensimmäisen sitoumuksensa luopumalla heinäkuussa 2011 sähkövoimalan kehittämiseen liittyvästä hankkeesta Dils-Energie.
>
> 3 Toisen sitoumuksen mukaan kantajan piti luopua toisesta sähkövoimalan kehittämiseen liittyvästä hankkeesta Nest-Energie sopivan ostajan hyväksi, jos se ei ollut tehnyt ennen 30.6.2012 lopullista päätöstä investoida itse tähän hankkeeseen.
>
> 4 Kantaja otti 14.5.2012 kirjeitse yhteyttä komissioon ja väitti vedoten Belgian sähkömarkkinoilla lupapäätöksen C(2009) 9059 tekemisen jälkeen tapahtuneisiin merkittäviin ja pysyviin muutoksiin, joita ei voitu ennakoida vuonna 2009, että sen tai minkä tahansa muun markkinatoimijan oli mahdotonta tehdä lopullinen päätös investoimisesta hankkeeseen Nest-Energie ennen asetetun määräajan päättymistä 30.6.2012. Se pyysi näin ollen komissiota [kuten sen sitoumusten 4 osastossa oleva tarkastuslauseke mahdollisti] pidentämään tätä määräaikaa 31.12.2014 asti.
>
> 5 Komissio hylkäsi pidennyspyynnön [riidanalaisella] päätöksellä mutta myönsi kantajalle kuitenkin kolmen ja puolen kuukauden lisämääräajan 15.10.2012 asti – –.”

3 Valittaja nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 5.9.2012 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa vaadittiin riidanalaisen päätöksen kumoamista.

4 Valittaja teki unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon samana päivänä jätetyillä erillisillä asiakirjoilla unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 a artiklan nojalla hakemuksen nopeutetusta menettelystä sekä välitoimihakemuksen, jossa se pyysi, että unionin yleisen tuomioistuimen presidentti

— määrää sille lopullisen investointipäätöksen tekemiseksi tai hankkeesta Nest-Energie luopumiseksi asetetun määräajan pidentämisestä siihen asti, kunnes unionin yleinen tuomioistuin on antanut ratkaisun pääasiassa

— määrää, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

5 Komissio vaati kirjallisissa huomautuksissaan välitoimista päättävää tuomaria hylkäämään mainitun pyynnön.

Valituksenalainen määräys

6 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti muistutti valituksenalaisen määräyksen 10 kohdassa, että kiireellisyyteen ja fumus boni jurikseen liittyvät kaksi edellytystä ovat kumulatiivisia, ja tarkasteli ensiksi sen 13 kohdasta alkaen kiireellisyysedellytyksen täyttymistä.

7 Hän totesi valituksenalaisen määräyksen 14 kohdassa, että EDF:n mukaan riidanalaisessa päätöksessä luotu kiireellisyys johtuu välttämättä sen luonteesta, koska sillä velvoitetaan luovuttamaan tiettyjä omaisuuseriä (mahdollisen) kilpailijan hyväksi, ja kun ne on kerran luovutettu, on mahdotonta palata taaksepäin. Hän lisäsi, että EDF:n väitteiden mukaan näin aiheutuvaa vahinkoa on lähes mahdotonta määrittää, koska EDF kärsisi siitä ikuisesti ja koska välitön luovuttaminen aiheuttaa vakavan vaaran tappiollisesta myynnistä.

8 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti muistutti valituksenalaisen määräyksen 15 kohdassa, että välitoimihakemuksen kiireellisyyttä on arvioitava siltä kannalta, onko asiassa tarpeen määrätä välitoimia, jottei välitoimia hakeneelle asianosaiselle aiheudu vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa, ja totesi mainitun määräyksen 16–18 kohdassa, että kun on kyse taloudellisesta vahingosta, haetut välitoimet ovat perusteltuja, jos hakija voisi ilman näitä toimia joutua tilanteeseen, joka voi vaarantaa sen taloudellisen elinkelpoisuuden ennen päätöksen tekemistä pääasiassa, tai jos hakijan markkinaosuudet muuttuisivat huomattavasti, kun otetaan huomioon erityisesti hakijan yrityksen koko ja liikevaihto sekä sen konsernin ominaispiirteet, johon se kuuluu. Näin ollen välitoimihakemuksen sanamuodon on unionin yleisen tuomioistuimen presidentin mukaan sisällettävä konkreettisia ja täsmällisiä tietoja, joita tuetaan yksityiskohtaisilla asiakirjoilla, jotka antavat luotettavan ja kokonaisvaltaisen kuvan hakijan taloudellisesta tilanteesta ja joiden avulla voidaan arvioida täsmällisiä seurauksia, jotka todennäköisesti johtuisivat haettujen toimien määräämättä jättämisestä.

9 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti totesi valituksenalaisen määräyksen 19–21 kohdassa, että käsiteltävässä asiassa väitetty vahinko on ilmiselvästi katsottava pelkästään taloudelliseksi ja että EDF tyytyi kyseenalaistamaan sen määritettävyyden. Hän totesi näin ollen, ettei EDF ollut antanut välitoimihakemuksessa mitään tietoja yrityksensä koosta ja liikevaihdosta ja ettei se siis ollut antanut luotettavaa ja kokonaisvaltaista kuvaa taloudellisesta tilanteestaan. Lisäksi unionin yleisen tuomioistuimen presidentti totesi, ettei EDF ollut myöskään maininnut kuuluvansa EDF-konserniin tai vielä vähemmän täsmentänyt viimeksi mainitun taloudellista tilannetta.

10 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti totesi näin ollen valituksenalaisen määräyksen 22–24 kohdassa, ettei EDF ollut osoittanut, että väitetty taloudellinen vahinko olisi riittävän vakava haettujen välitoimien perustelemiseksi. Hän totesi, ettei EDF ollut muun muassa osoittanut, että se olisi ilman haettuja välitoimia tilanteessa, joka voisi vaarantaa sen olemassaolon tai muuttaa merkittävästi sen markkinaosuuksia. Näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen presidentti katsoi, ettei väitettyä kiireellisyyttä ole osoitettu ja ettei haettuja välitoimia voida hyväksyä valittajan väittämän taloudellisen vahingon perusteella.

11 Lopuksi unionin yleisen tuomioistuimen presidentti lisäksi totesi valituksenalaisen määräyksen 25 ja 26 kohdassa, että väitetyn taloudellisen vahingon täytyy olla pienempi kuin hankkeen Nest-Energie toteuttamiseen tarvittavan investoinnin kulujen, jotka on arvioitu 800 miljoonaksi euroksi. Kun julkisten lähteiden eli EDF-konsernin internetsivullaan julkaiseman vuoden 2011 kertomuksen mukaan konsernin kokonaisliikevaihto nousi vuonna 2011 yli 65 miljardiin euroon, unionin yleisen tuomioistuimen presidentti totesi, että vaikuttaa näin ollen pois suljetulta, että valittajalle joko hankkeen Nest-Energie kehittämisestä vastaavan yhtiön omaisuuserien luovuttamisesta tai lopullisesta päätöksestä jatkaa itse investoimista tähän hankkeeseen aiheutuva vahinko voitaisiin katsoa vakavaksi.

12 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti hylkäsi valituksenalaisen määräyksen 27 ja 28 kohdassa EDF:n välitoimihakemuksen kiireellisyyden puuttumisen vuoksi eikä tutkinut väitetyn vahingon korjaamattomuutta.

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

13 EDF vaatii, että unionin tuomioistuin

— kumoaa valituksenalaisen määräyksen ja määrää välitoimista, joita haettiin unionin yleisessä tuomioistuimessa asiassa T-389/12 R, eli lykkää sitä päivää, jona EDF:n on tehtävä lopullinen investointipäätös tai luovuttava hankkeesta Nest-Energie, siihen asti, kunnes unionin yleinen tuomioistuin on antanut ratkaisun riidanalaisesta päätöksestä nostetusta kumoamiskanteesta

— toissijaisesti kumoaa valituksenalaisen määräyksen ja palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut

— järjestää kuulemisen selventääkseen kyseessä olevia erilaisia oikeudellisia kysymyksiä.

14 Komissio vaatii unionin tuomioistuimen kirjaamoon 21.12.2012 toimittamissaan huomautuksissa, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen tai toissijaisesti hylkää välitoimihakemuksen ja velvoittaa EDF:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

15 Asianosaisten suulliset huomautukset ja vastaukset kysymyksiin kuultiin 28.1.2013 pidetyssä valittajan vaatimassa kuulemistilaisuudessa.

Valitus

16 EDF esittää valituksensa tueksi viisi valitusperustetta, jotka koskevat sitä, että

— oikeutta tehokkaaseen oikeussuojakeinoon on loukattu

— oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevaa oikeutta on loukattu

— yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on loukattu

— oikeudellista kiireellisyyden käsitettä on arvioitu virheellisesti

— toissijaisesti merkityksellisiä seikkoja on arvioitu virheellisesti oikeudellisen kiireellisyyden käsitteen määrittelyssä.

17 Aluksi on tarkasteltava kiireellisyyden käsitettä koskevaan oikeudelliseen virheeseen liittyvää neljättä valitusperustetta, joka jakautuu kolmeen osaan.

18 Ensiksi EDF väittää, että unionin yleisen tuomioistuimen presidentti on katsonut, että välitoimista määräämisen välttämättömät edellytykset eli tarkemmin ne, jotka liittyvät fumus boni jurikseen ja kiireellisyyteen, ovat täysin erillisiä, vaikka ne ovat todellisuudessa riippuvuussuhteessa sillä tavoin, että käsiteltävässä asiassa hyvin voimakkaan fumus boni juriksen olisi pitänyt vaikuttaa kiireellisyysedellytyksen arviointiin.

19 Toiseksi valituksenalaisessa määräyksessä on EDF:n mukaan virhe, joka koskee vakavan vahingon käsitettä. Oikeuskäytännön mukaan vakava vahinko on yksinkertaisesti vahinko, joka ei ole vähäpätöinen. Unionin yleisen tuomioistuimen presidentin tässä määräyksessä noudattamassa arvioinnissa katsotaan käytännössä virheellisesti, ettei suurelle yritykselle aiheutettu vahinko ole koskaan vakava. EDF vetoaa väitteidensä tueksi yhteisöjen tuomioistuimen presidentin asiassa 3/75 R, Johnson & Firth Brown vastaan komissio, 16.1.1975 antamaan määräykseen (Kok., s. 1), jolla hän hyväksyi valittajan hakeman välitoimen ja lykkäsi British Steel Corporationin velvollisuutta jälleenmyydä tiettyjä omaisuuseriä. EDF toteaa myös, että komissio myönsi asiassa T-77/02, Schneider Electric vastaan komissio, 22.10.2002 annetussa tuomiossa (Kok., s. II-4201) kyseessä olleessa

tapauksessa implisiittisesti sen tilanteen kiireellisyyden, jossa kyseisen yrityksen olisi pitänyt jälleenmyydä jo hankkimansa omaisuuserät, ja teki tämän yrityksen kanssa sovinnon ja pidensi jälleenmyynnin toteuttamiselle asetettua määräaikaa.

20 Kolmanneksi unionin yleisen tuomioistuimen presidentti teki EDF:n mukaan oikeudellisen virheen, kun hän katsoi EDF:n kärsimän vahingon ”pelkästään taloudelliseksi”.

21 Tästä on todettava, että sikäli kuin valittaja väittää neljännen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa, että välitoimien määräämisen välttämättömät edellytykset ovat riippuvuussuhteessa sillä tavoin, että fumus boni juriksen, jonka väitetään olevan hyvin voimakas käsiteltävässä asiassa, olisi pitänyt vaikuttaa kiireellisyysedellytyksen arviointiin, on muistutettava, että oikeuskäytännön mukaan – ja kuten unionin yleisen tuomioistuimen presidentti on valituksenalaisen määräyksen 10 kohdassa muistuttanut – nämä edellytykset ovat kumulatiivisia sillä tavalla, että välitoimihakemukset on hylättävä, jos yksi niistä ei täyty (asia C-268/96 P(R), SCK ja FNK v. komissio, määräys 14.10.1996, Kok., s. I-4971, 30 kohta; asia C-364/98 P(R), Emesa Sugar v. komissio, määräys 17.12.1998, Kok., s. I-8815, 47 kohta ja asia C-168/12 P(R), Hassan v. neuvosto, määräys 25.10.2012, 22 kohta).

22 Tässä kokonaisarvioinnissa välitoimista päättävällä tuomarilla on laaja harkintavalta, ja hän voi asian ominaispiirteiden perusteella vapaasti päättää, miten ja millaisessa järjestyksessä nämä erilaiset edellytykset on tutkittava, sillä ei ole olemassa unionin oikeuden sääntöä, joka velvoittaa häntä käyttämään valmista menetelmää sen arvioimiseksi, onko asiassa tarpeen määrätä välitoimia (asia C-149/95 P(R), komissio v. Atlantic Container Line ym., määräys 19.7.1995, Kok., s. I-2165, 23 kohta ja em. asia Emesa Sugar v. komissio, määräyksen 44 kohta).

23 Näin ollen ei ole pois suljettua, että välitoimista päättävä tuomari voi, jos hän katsoo aiheelliseksi, ottaa huomioon fumus boni juriksen toteen näyttämiseksi esitettyjen perusteluiden painoarvon silloin, kun hän arvioi kiireellisyyttä ja tarvittaessa vertailee kyseessä olevia intressejä (em. asia Hassan v. neuvosto, määräyksen 24 kohta; ks. vastaavasti myös asia C-445/00 R, Itävalta v. neuvosto, määräys 23.2.2001, Kok., s. I-1461, 110 kohta).

24 Vaikka fumus boni juriksen painoarvo ei ole täysin vaikutukseton kiireellisyyden arvioinnissa, on kuitenkin niin, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 2 kohdan mukaan täytäntöönpanon lykkäämistä ohjaavat kaksi erillistä edellytystä sillä tavoin, että hakijan on osoitettava myös vakavan ja korjaamattoman vahingon uhka (ks. asia C-404/10 P-R, komissio v. Éditions Odile Jacob, määräys 31.1.2011, 27 kohta ja asia C-110/12 P(R), Akhras v. neuvosto, määräys 19.7.2012, 26 kohta).

25 Tässä tilanteessa on todettava, ettei se, että unionin yleisen tuomioistuimen presidentti olisi tarkastellut fumus boni juriksen olemassaoloa tai jopa hyväksynyt sen, olisi vapauttanut kiireellisyyteen liittyvän edellytyksen tarkastelusta eikä voinut sellaisenaan johtaa haettujen välitoimien hyväksymiseen (em. asia Hassan v. neuvosto, määräyksen 26 kohta).

26 Tästä seuraa, että valituksenalaisen määräyksen 13 kohdassa, jonka sanamuodon mukaan on ensin tarkasteltava kiireellisyysedellytyksen täyttymistä, ei ole tehty oikeudellista virhettä. Neljännen valitusperusteen ensimmäinen osa on siis hylättävä.

27 Valittaja väittää neljännen valitusperusteen toisessa osassa, että valituksenalaisessa määräyksessä on oikeudellinen virhe käsitteen ”vakava vahinko” osalta. Se väittää erityisesti, että unionin yleisen tuomioistuimen presidentin tässä määräyksessä noudattama arviointi johtaa käytännössä katsomaan virheellisesti, ettei suurelle yritykselle aiheutuva vahinko ole koskaan vakava.

28 Tästä on muistutettava, että unionin yleisen tuomioistuimen presidentti on asettanut valituksenalaisen määräyksen 16–19 kohdassa aluksi edellytyksen, jonka mukaan hakijan on sille aiheutuneen vakavan ja korjaamattoman taloudellisen vahingon osoittamiseksi esitettävä välitoimihakemuksessaan konkreettisia

ja täsmällisiä seikkoja, joita tuetaan yksityiskohtaisilla asiakirjoilla ja jotka antavat luotettavan ja kokonaisvaltaisen kuvan sen taloudellisesta tilanteesta ja joiden perusteella näin ollen voidaan arvioida haettujen toimien määräämättä jättämisestä todennäköisesti aiheutuvia täsmällisiä seurauksia.

29 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti on tämän jälkeen todennut määräyksen 20 ja 21 kohdassa, ettei valittaja ole toimittanut välitoimihakemuksessa mitään tietoja yrityksensä koosta ja liikevaihdosta. Hän on korostanut, ettei valittaja ollut myöskään maininnut kuulumistaan EDF-konserniin tai vielä vähemmän tarkentanut viimeksi mainitun taloudellista tilannetta. Se on johtanut tästä mainitun määräyksen 22 kohdassa, ettei valittaja ollut osoittanut, että väitetty taloudellinen vahinko on riittävän vakava perustelemaan haettujen välitoimien määräämisen, ja todennut näin ollen saman määräyksen 27 kohdassa, ettei näin ollen vaikuta tarpeelliselta tarkastella väitetyn vahingon korjaamattomuutta.

30 On todettava, että tämä perustelu on oikeudellisesti virheellinen käsitteen ”vakava vahinko” osalta.

31 Yhtäältä on huomattava, että kun unionin yleisen tuomioistuimen presidentti katsoi, ettei hän voi arvioida valittajan välitoimihakemuksessaan väittämän taloudellisen vahingon vakavuutta, kun ei ole tietoja, jotka antaisivat luotettavan ja kokonaisvaltaisen kuvan sen taloudellisesta tilanteesta, hän perusti päättelynsä yksinomaan suhteelliseen käsitykseen tästä vakavuuden käsitteestä. Tässä päättelyssä nimittäin oletetaan, että on aina välttämätöntä voida verrata väitetyn taloudellisen vahingon määrää sen yrityksen kokoon, jolle aiheutuisi vahinko, jos haettuja välitoimia ei hyväksytä. Näin ei ole kuitenkaan valittajan käsiteltävässä olevassa asiassa tekemän hakemuksen osalta, joka ei perustu valittajan taloudelliseen tilanteeseen vaan etenkin velvollisuuteen tehdä taloudellinen valinta hankalaksi väitetyssä määräajassa.

32 Valittajan yrityksen koolla voi kylläkin olla merkitystä, kun arvioidaan väitetyn taloudellisen vahingon vakavuutta, jolloin vahinko on sitä vakavampi, mitä merkittävämpi se on suhteessa tähän kokoon ja sitä vähemmän vakava päinvastaisessa tapauksessa. Tietyissä tilanteissa väitteet väitetyn vahingon vakavuudesta voidaan näin ollen hylätä pelkän vahingon ja vahingon kärsivän yrityksen liikevaihdon vertailun perusteella (ks. vastaavasti asia 20/81 R, Arbed ym. v. komissio, määräys 26.2.1981, Kok., s. 721, 14 kohta ja yhdistetyt asiat C-51/90 R ja C-59/90 R, Comos-Tank ym. v. komissio, määräys 23.5.1990, Kok., s. I-2167, 25 ja 26 kohta).

33 Ei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että objektiivisesti huomattava taloudellinen vahinko, jonka väitetään seuraavan velvollisuudesta tehdä lopullinen tärkeä taloudellinen valinta epäedullisessa määräajassa, voidaan katsoa ”vakavaksi”, eli tällaisen vahingon vakavuus voidaan katsoa ilmeiseksi jopa silloin, kun ei ole tietoja kyseisen yrityksen koosta. Näin ollen se, ettei valittaja ole toimittanut välitoimihakemuksessaan tietoja sen yrityksen koosta, johon se kuuluu, ei ole sellaisenaan riittävä peruste tämän hakemuksen hylkäämiselle sillä perusteella, ettei kantaja ole osoittanut väitetyn vahingon vakavuutta.

34 Toisaalta on huomattava, että sikäli kuin valituksenalaisen määräyksen 22 kohdassa tukeudutaan siihen seikkaan, ettei valittaja ole nimenomaisesti osoittanut, että se olisi tämän määräyksen 16 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä asetettujen edellytysten mukaisesti ilman haettuja välitoimia sellaisessa tilanteessa, joka voisi vaarantaa sen olemassaolon tai muuttaa sen markkinaosuuksia merkittävästi, nämä vaatimukset kuuluvat niiden luonteen vuoksi väitetyn vahingon korjaamattomuuden käsitteeseen pikemminkin kuin sen vakavuuden käsitteeseen. Koska valituksenalainen määräys perustuu ainoastaan siihen seikkaan, ettei vakavaa vahinkoa ole osoitettu, ilman että olisi tarkasteltu sen korjaamattomuutta, mainitut edellytykset eivät ole merkityksellisiä mainitun määräyksen päätelmien perusteltavuuden arvioinnissa.

35 Koska neljännen valitusperusteen toinen osa on perusteltu, valituksenalainen määräys on kumottava, koska välitoimista päättävä tuomari on tehnyt oikeudellisen virheen käsitteen ”vakava vahinko” osalta. Näin ollen ei ole tarpeen tarkastella neljännen valitusperusteen kolmatta osaa eikä ensimmäistä, toista, kolmatta ja viidettä valitusperustetta.

36 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jos unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen, se voi joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

37 Edellä mainittua säännöstä sovelletaan myös Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 57 artiklan toisen kohdan mukaisesti tehtyihin valituksiin (ks. asia C-393/96 P(R), Antonissen v. neuvosto ja komissio, määräys 29.1.1997, Kok., s. I-441, 45 kohta ja asia C-644/11 P(R), Qualitest FZE v. neuvosto, määräys 14.6.2012, 59 kohta).

38 Koska asia on ratkaisukelpoinen, EDF:n tekemä välitoimihakemus on ratkaistava.

Välitoimihakemus

39 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 2 kohdassa määrätään, että välitoimihakemuksissa on ilmoitettava ”oikeudenkäynnin kohde ja seikat, joiden vuoksi asia on kiireellinen, sekä ne tosiseikat ja oikeudelliset perusteet, joiden vuoksi vaadittujen välitoimien myöntäminen on ilmeisesti perusteltua”. Lisäksi välitoimihakemuksen on oltava riittävän selkeä ja täsmällinen, jotta vastaaja voi valmistella pelkästään sen avulla huomautuksensa ja välitoimista päättävä tuomari lausua hakemuksesta tarvittaessa siten, etteivät ne tukeudu muihin tietoihin, ja niiden olennaisten tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen, joihin hakemus perustuu, on käytävä ilmi itse välitoimihakemuksesta johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi (asia C-113/09 P(R), Ziegler v. komissio, määräys 30.4.2010, 13 kohta).

40 Valittajan on esitettävä näyttö siitä, ettei se voi odottaa pääasian kanteen perusteella käydyn oikeudenkäynnin ratkaisua ilman, että sille aiheutuu vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa (ks. vastaavasti asia C-225/91 R, Matra v. komissio, määräys 4.12.1991, Kok., s. I-5823, 19 kohta ja em. asia SCK ja FNK v. komissio, määräyksen 30 kohta). Vaikka vahingon välitöntä uhkaa ei tarvitse näyttää toteen ehdottomalla varmuudella, sen toteutumisen on kuitenkin oltava riittävällä todennäköisyydellä ennalta arvattavissa (asia C-280/93 R, Saksa v. neuvosto, määräys 29.6.1993, Kok., s. I-3667, 32 ja 34 kohta ja asia C-335/99 P(R), HFB ym. v. komissio, määräys 14.12.1999, Kok., s. I-8705, 67 kohta).

41 Kun lisäksi on kyse unionin päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisestä tehdystä hakemuksesta, haetun välitoimen määrääminen on perusteltua vain, jos kyseinen päätös on väitetyn vakavan ja korjaamattoman vahingon määräävä syy (em. asia Akhras v. neuvosto, määräyksen 44 kohta ja em. asia Hassan v. neuvosto, määräyksen 28 kohta). Vaikka käsiteltävässä asiassa välitoimihakemuksessa ei muodollisesti viitata päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisestä määräämiseen, on todettava, että haettu välitoimi muistuttaa tällaista lykkäämistä, koska valittaja hakee yli kahden vuoden lisämääräaikaa valitakseen kahden sen tekemässä sitoumuksessa määrätyn vaihtoehdon välillä hankkeen Nest-Energie osalta. Näin ollen tämä välitoimi voidaan hyväksyä vain, jos komission kieltäytyminen myöntämästä valittajan hakemaa pidennystä on katsottava väitetyn vakavan ja korjaamattoman vahingon määrääväksi syyksi.

42 Tästä on todettava aluksi, ettei valittajalle aiheutuvaan vakavaan ja korjaamattomaan vahinkoon liittyvä välitoimihakemuksen osa sisällä minkäänlaista arviota väitetyn vahingon suuruudesta ja että se koskee vain seurauksia, jotka valittajan mukaan johtuvat hankkeen Nest-Energie välittömästä myynnistä, eikä niitä seurauksia, jotka johtuvat mahdollisesta päätöksestä investoida tähän hankkeeseen, vaikka valittaja saattoi valita näiden kahden vaihtoehdon välillä kyseessä olevan sitoumuksen mukaisesti. Lisäksi valittaja väittää välitoimihakemuksessaan kiireellisyydestä, että ”riidanalaisella päätöksellä luotu kiire, jonka mukaan luovutusmenettely on aloitettava ennen 16.10.2012, johtuu välttämättä sen luonteesta, koska siinä velvoitetaan EDF-yhtiö luopumaan tietyistä omaisuuseristä (mahdollisen) kilpailijan, joka on sopiva ostaja, hyväksi”.

43 Välitoimihakemuksesta kuitenkin ilmenee kokonaisuutena luettaessa, että valittajan väittämä vahinko perustuu siihen seikkaan, että sen on valittava ennen 30.6.2012 ja siten ennen 15.10.2012, johon määräpäivää siirrettiin riidanalaisella päätöksellä, kahdesta sen toisessa sitoumuksessa määrätystä vaihtoehdosta, jotka ovat yhtäältä hankkeen Nest-Energie luovuttaminen sopivalle ostajalle tai lopullisen päätöksen investoida itse tähän hankkeeseen tekeminen, jolloin kumpikin näistä vaihtoehdoista johtaa sille aiheutuvaan taloudelliseen menetykseen. Valittaja väittää nimittäin, että investointi hankkeeseen Nest-Energie, jonka hinta arvioidaan noin 800 miljoonaksi euroksi, voisi kattaa sen vuosittaiset kiinteät ja muuttuvat kulut mutta ei varmasti kattaisi alkuperäistä investointia eikä saavuttaisi vaadittavaa kannattavuutta, kun taas hankkeen välitön luovuttaminen kilpailijalle tarkoittaisi vakavaa vaaraa tappiolla myymisestä ja olisi peruuttamaton, koska valittaja menettäisi mahdollisuuden investoida itse hankkeeseen.

44 Huolimatta välitoimihakemuksen ymmärtämisestä tällä tavoin on todettava, ettei valittaja ole esittänyt seikkoja, jotka osoittavat sellaisen vakavan vahingon, jonka toteutuminen voidaan ennakoida riittävällä todennäköisyydellä tämän määräyksen 39 ja 40 kohdassa mainitun oikeuskäytännön vaatimusten mukaisesti.

45 Valittaja ei nimittäin esitä välitoimihakemuksessaan mitään merkityksellistä seikkaa sen vahingon luonteesta ja suuruudesta, joka sille aiheutuisi kahta vaihtoehtoa, joista se voi itse vapaasti valita, vastaavissa tapauksissa. Kuten komissio totesi suullisessa käsittelyssä, on katsottava, että kyseisen hankkeen nykyarvo, joka riippuu lisäksi paljolti sen kannattavuusnäkymistä, on lähtökohtaisesti sama kuin se hinta, jonka ostaja olisi valmis maksamaan, jos hanke myydään luovutusmenettelyssä, kun taas muunlainen tämän arvon arviointi sisältäisi välttämättä puhtaasti spekulatiivisen osatekijän. Tämän päätelmän mukaan hankkeen Nest-Energie välitön myyminen ei lähtökohtaisesti aiheuttaisi valittajalle mitään vahinkoa, koska se saisi tällä myynnillä kyseisen omaisuuden nykyarvoa vastaavan rahamäärän.

46 Sikäli kuin valittaja kuitenkin väittää ensimmäiseksi, ettei se voi tämänhetkisessä markkinatilanteessa tehdä myönteistä päätöstä hankkeeseen investoimisesta ennen 30.6.2012 tai ennen 15.10.2012, ja toiseksi, että hankkeen Nest-Energie myyminen näillä edellytyksillä tarkoittaa tappiollista myyntiä, sen vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa koskevat perustelut nojautuvat näin ollen kummankin mahdollisen toimintamahdollisuuden osalta olettamaan, jonka mukaan kyseisen hankkeen kannattavuusnäkymät voivat vain parantua ja sen nykyarvo on epätavallisen alhainen.

47 Tästä seuraa, että mainittu väitetty vahinko syntyisi vain, jos Belgian sähkömarkkinat kehittyvät sähköntuottajien kannalta positiivisesti ennen vuoden 2014 loppua, jolloin valittaja voisi investoida hankkeeseen Nest-Energie tai myydä sen näille toimille suotuisemmissa markkinaolosuhteissa. Päinvastaisessa tapauksessa valittajalle ei syntyisi minkäänlaista vahinkoa, koska odottaminen vuoden 2014 loppuun asti valinnan tekemiseksi ei auttaisi sitä, kun sen täytyisi tehdä valinta tämänhetkisiin markkinaolosuhteisiin nähden samankaltaisissa tai epäsuotuisemmissa olosuhteissa.

48 Kun sovelletaan tämän määräyksen 40 kohdassa mainittuja oikeuskäytäntöön pohjautuvia periaatteita, käsiteltävässä asiassa väitetty vahinko, kuten myös sen suuruus ja näin ollen sen vakavuus, voidaan katsoa riittävällä tavalla ennakoitavissa olevaksi vain, jos osoitetaan, että tämän vahingon lähteenä olevien olosuhteiden tuleva kehitys, eli ennakoitu Belgian sähkömarkkinoiden positiivinen kehitys, on todennäköistä. Valittajan, joka tahtoo nojautua tällaisen vahingon vakavuuteen osoittaakseen välitoimihakemuksensa kiireellisyyden, on näin ollen toimitettava perusteluita ja todisteita, jotka osoittavat todennäköiseksi, että Belgian sähkömarkkinat kehittyvät sähköntuottajien kannalta siinä määrin positiivisesti ennen vuoden 2014 loppua, että sillä olisi mahdollisuus tehdä kyseisen sitoumuksen edellyttämä taloudellinen valinta merkittävästi suotuisemmilla edellytyksillä, jos haettu välitoimi hyväksyttäisiin.

49 Tästä on todettava, ettei valittaja ole esittänyt välitoimihakemuksessaan tällaista perustelua tai todistetta. Se on päinvastoin määritellyt ”merkittäviksi ja pysyviksi” Belgian sähkömarkkinoilla vuosina 2009–2012 tapahtuneet muutokset, jotka ovat tämänhetkisen markkinatilanteen taustalla.

50 Lisäksi valittaja ei ole myöskään esittänyt välitoimihakemuksessaan syitä, joiden vuoksi sille väitetysti siitä aiheutuvat negatiiviset seuraukset, että sen on tehtävä vuoden 2012 aikana taloudellinen valinta hankkeesta Nest-Energie luopumisen ja lopullisen siihen investoimisen päätöksen välillä, muodostavat vakavan vahingon, joka aiheutuu määräävällä tavalla komission kieltäytymisestä pidentää tämän valinnan tekemiselle asetettua määräaikaa.

51 Vaikka päätös kyseisessä sitoumuksessa vahvistetun määräajan pidentämisestä tosin mahdollistaisi näiden seurausten siirtämisen tai jopa välttämisen, on nimittäin todettava, että Belgian sähkömarkkinoiden kehitys vuosina 2009–2012 sekä valittajan itsensä vuonna 2009 tekemä alkuperäinen valinta antaa tämä sitoumus ovat myös niiden välittömiä syitä. Jos lisäksi alun perin asetettu määräaika tai kyseisten markkinoiden kehitys olisi ollut erilainen, siirtämispyyntöä ja tämän menettelyn taustalla olevaa riidanalaista päätöstä ei olisi tehty. Komission kieltäytymistä pidentää tätä määräaikaa ei näin ollen voida katsoa väitetyn vahingon määrääväksi syyksi tämän määräyksen 41 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

52 Edellä esitetystä ilmenee, ettei valittaja ole osoittanut, että sille aiheutuisi vakava vahinko, jos haettuja välitoimia ei hyväksytä.

53 On lisättävä, ettei väitettyä vahinkoa käsiteltävässä asiassa voida joka tapauksessa katsoa korjaamattomaksi.

54 Kun kyseinen vahinko on taloudellinen, haetut välitoimet ovat perusteltuja, jos on ilmeistä, että hakija olisi ilman näitä toimia tilanteessa, joka vaarantaisi sen taloudellisen elinkelpoisuuden ennen ratkaisun tekemistä pääasiassa, tai että sen markkinaosuudet muuttuisivat merkittävällä tavalla, kun otetaan huomioon muun muassa hakijan yrityksen koko ja liikevaihto sekä konsernin, johon se kuuluu, ominaispiirteet (ks. vastaavasti asia C-43/98 P(R), Camar v. komissio ja neuvosto, määräys 15.4.1998, Kok., s. I-1815, 36 kohta).

55 Koska markkinaosuuksien menettämiseen liittyvä kriteeri ei ole käsiteltävässä asiassa merkityksellinen, on tarkasteltava, onko valittaja ilman haettua välitoimea tilanteessa, joka voisi vaarantaa sen taloudellisen elinkelpoisuuden.

56 Väitetty vahinko muodostuu tappiolla myynnistä ja vain 800 miljoonaan euroon nousevan investoinnin kannattavuusodotusten heikkenemisestä, kun taas julkisista lähteistä eli EDF-konsernin internetsivullaan julkaisemasta vuoden 2011 kertomuksesta ilmenee, että konsernin kokonaisliikevaihto oli vuonna 2011 yli 65 miljardia euroa.

57 Kun otetaan huomioon EDF-konsernin taloudellinen vahvuus, on todettava, ettei valittajalle hankkeen Nest-Energie kehittämisestä vastaavan yhtiön omaisuuserien luovuttamisesta tai sen itsensä lopullisesta päätöksestä investoida tähän hankkeeseen mahdollisesti aiheutuva vahinko vaarantaisi sen taloudellista elinkelpoisuutta.

58 Tätä päätelmää ei voida kumota valittajan viidennessä valitusperusteessa esittämillä perusteluilla, joiden mukaan vertailu EDF-konsernin kokonaisliikevaihdon eli 65 miljardin euron ja kyseessä olevien investointikulujen eli 800 miljoonan euron välillä on merkityksetöntä, kun arvioidaan väitetyn vahingon vakavuutta käsiteltävässä asiassa. Päinvastoin on syytä todeta, että tällainen vertailu on joka tapauksessa merkityksellinen, kun arvioidaan tämän vahingon korjaamattomuutta. Väitetyistä tappioista 800 miljoonan euron investoinnin yhteydessä aiheutuva vahinko ei nimittäin vaaranna sellaisen yrityksen taloudellista elinkelpoisuutta, jonka liikevaihto on yli 65 miljardia euroa.

59 Lopuksi väite, jonka mukaan väitettyä vahinkoa olisi mahdotonta määrittää ja se olisi siis korjaamaton, ei voi menestyä, koska – kuten tämän määräyksen 42–49 kohdasta ilmenee – valittaja ei ole osoittanut välitoimihakemuksessaan riittävällä tavalla tämän vahingon luonnetta ja suuruutta.

60 Taloudellinen vahinko on tosin katsottava korjaamattomaksi, jos sitä ei voida korvata täysin, kuten voi olla silloin, jos vahinkoa ei voida myöskään sen tapahtumahetkellä arvioida (em. yhdistetyt asiat Comos-Tank ym. v. komissio, määräyksen 24 kohta).

61 Ei kuitenkaan ole mahdollista todeta, voidaanko vahinkoa arvioida, ellei sen luonnetta ja suuruutta ole mahdollisuuksien mukaan täsmennetty välitoimihakemuksessa. Valittajan on nimittäin esitettävä tältä osin täsmällisiä ja vakuuttavia perusteluja ja todisteita halutessaan tukeutua tähän oikeuskäytäntöön, mitä se ei ole tehnyt käsiteltävässä asiassa.

62 Näin ollen ei ole osoitettu, että EDF:n väittämä vahinko voidaan katsoa korjaamattomaksi.

63 Edellä esitetyn perusteella valittaja ei ole osoittanut, että haettujen välitoimien hyväksyminen olisi kiireellistä. Näin ollen sen välitoimihakemus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

64 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan silloin, kun valitus on perusteltu ja unionin tuomioistuin ratkaisee itse riidan lopullisesti, se päättää oikeudenkäyntikuluista.

65 Mainitun työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdan, jota sovelletaan saman työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valitusmenettelyssä, mukaan silloin, kun asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, kukin vastaa omista kuluistaan.

66 Käsiteltävässä asiassa on päätettävä, että kukin asianosainen vastaa unionin tuomioistuimen valitusmenettelyssä aiheutuneista omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuimen varapresidentti on määrännyt seuraavaa:

1) Asiassa T-389/12 R, Électricité de France vastaan komissio, 11.10.2012 annetun unionin yleisen tuomioistuimen presidentin määräyksen määräysosan 1 kohta kumotaan.

2) Välitoimihakemus hylätään.

3) Électricité de France SA (EDF) ja Euroopan komissio vastaavat Euroopan unionin tuomioistuimen valitusmenettelyssä aiheutuneista omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset